

KIELIOPPIA LUONNOSSA

Samansöpöiset pupu ja orava
OPETTAJALLE

Tehtävässä ideana on herätellä oppilaan kykyä havainnoida kieltä ja leikitellä kielellä. *Samansöpöinen* ei ole yleiskielen sana, mutta se on kontekstissaan ja muiden samankaltaisten sanojen tuella ymmärrettävä. Adjektiivin *söpö* vastakohtaksi voidaan tarjota myös harvinaisia tai itse keksittyjä adjektiiveja tai adjektiiveja, jota eivät tunnu *söpön* vastakohtalta. "Oikean" vastauksen löytymistä tärkeämpää on keskustella adjektiivien merkityksestä, ja siihen kannattaa käyttää aikaa. Löydettyjä adjektiiveja kannattaa taivuttaa vertailumuodoissa ja käyttää osana lausetta. Oppilasta kannattaa kannustaa perustelemaan, miksi jokin eläin on esimerkiksi *söpö* tai *iljettävä*. Tehtävä antaa mahdollisuuden harjoitella perustelujen kirjoittamista (*Orava on söpö, koska sillä on pörröinen häntä*).

Uuden kielen oppijan näkökulmasta mielipiteen ilmaisemisen rakenne *minusta/musta pupu on söpömpi* on tärkeä opiskelun kohde. Kannattaa siis luoda tilanne, jossa oppilas pääsee sanomaan rakenteen eri persoonissa (*minusta/sinusta/hänestä/Annasta/opettajasta/meistä* jne.)

Verryttele ensin!

A) Pohdi, miten keskustelun pohjalta voisit lähestyä puhutun ja kirjoitetun eroa (persoonapronominien muodot, subjektin ja predikaatin kongruenssi).

B) Pohdi, minkä yleiskieleen kuuluvien ilmaisujen mukaisesti adjektiivi *samansöpöinen* on muodostettu.

C) Pohdi, mitkä adjektiivit voisivat olla *söpön* vastakohtia. Onko niitä?

